

LONGO
FAUCI
KASPER
HAUSER
JAMESON
LOSCALZO

HARRISON

MANUAL DE **MEDICINA**

EDIȚIA A 18-A

HARRISON

MANUAL DE **MEDICINĂ**

LONGO | FAUCI | KASPER
HAUSER | JAMESON | LOSCALZO

Traducere din limba engleză de
Ana-Irina Gruescu

<http://www.all.ro/carte/harrison-manual-de-medicina.html>

EDITORI

Dan L. Longo

Professor of Medicine, Harvard Medical School;
Senior Physician, Brigham and Women's Hospital;
Deputy Editor, *New England Journal of Medicine*,
Boston, Massachusetts; Adjunct Investigator,
National Institute on Aging, National Institutes of Health,
Bethesda, Maryland

Anthony S. Fauci

Chief, Laboratory of Immunoregulation;
Director, National Institute of Allergy and Infectious Diseases,
National Institutes of Health, Bethesda, Maryland

Dennis L. Kasper

William Ellery Channing Professor of Medicine, Professor of
Microbiology and Molecular Genetics, Harvard Medical School;
Director, Channing Laboratory, Department of Medicine, Brigham
and Women's Hospital, Boston, Massachusetts

Stephen L. Hauser

Robert A. Fishman Distinguished Professor and Chairman,
Department of Neurology, University of California, San Francisco,
San Francisco, California

J. Larry Jameson

Robert G. Dunlop Professor of Medicine; Dean, University
of Pennsylvania Perelman School of Medicine; Executive
Vice-President, University of Pennsylvania Health System,
Philadelphia, Pennsylvania

Joseph Loscalzo

Hersey Professor of the Theory and Practice of Medicine, Harvard
Medical School; Chairman, Department of Medicine;
Physician-in-Chief, Brigham and Women's Hospital, Boston,
Massachusetts

CUPRINS

Colaboratori	xiii
Prefață	xv
Mulțumiri	xvii

SECȚIUNEA 1 Îngrijirea pacientului spitalizat

1 Evaluarea inițială și documentele de internare pentru pacient	1
2 Dezechilibrele electrolitice/acido-bazice	3
3 Imagistica diagnostică în medicina internă	26
4 Proceduri realizate în mod frecvent de către medicii internști	30
5 Principiile îngrijirii pacientului în stare critică	35
6 Durerea și managementul acesteia	40
7 Evaluarea statusului nutrițional	46
8 Nutriția enterală și parenterală	49
9 Transfuziile și terapia prin fereză	51
10 Îngrijirea paliativă și a pacientului în stadiu terminal	54

SECȚIUNEA 2 Urgențele medicale

11 Colapsul cardiovascular și moartea	65
12 Șocul	69
13 Septicemia și șocul septic	74
14 Edemul pulmonar acut	78
15 Sindromul de detresă respiratorie acută	80
16 Insuficiența respiratorie	83
17 Starea de confuzie, de obnubilare și coma	86
18 Accidentul vascular cerebral	93
19 Hemoragia subarahnoidiană	103
20 Presiunea intracraniană crescută și traumatismele craniene	105
21 Compresia măduvei spinării	112
22 Encefalopatia hipoxică-ischemică	114
23 Status epilepticus	116

24	Cetoacidoza diabetică și coma hiperosmolară	118
25	Hipoglicemia	122
26	Urgențe infecțioase.	125
27	Urgențe oncologice.	133
28	Șocul anafilactic.	138
29	Mușcăături, înțepături și intoxicații cu venin de organisme marine . . .	139
30	Hipotermia și degerăturile	151
31	Boala de altitudine	155
32	Intoxicația și supradozajul medicamentos	159
33	Bioterrorismul	191

SECȚIUNEA 3 Forme de prezentare și manifestare a bolilor

34	Febra, hipertermia și rash-ul	209
35	Oboseala generalizată	214
36	Scăderea în greutate	218
37	Durerea toracică.	221
38	Palpitațiile	225
39	Dispneea.	226
40	Cianoza	229
41	Tusea și hemoptizia	231
42	Edemul	235
43	Durerea abdominală	239
44	Greața, vărsăturile și indigestia	244
45	Disfagia	248
46	Diareea, constipația și malabsorbția.	253
47	Hemoragia gastrointestinală.	261
48	Icterul și evaluarea funcției hepatice	266
49	Ascita	275
50	Limfadenopatia și splenomegalia	278
51	Anemia și policitemia	283
52	Azotemia și tulburările urinare	287
53	Durerea și inflamația articulară	294
54	Durerile cervicale și dorsolombare	298
55	Cefaleea	307

56	Sincopa	316
57	Amețeala și vertijul	320
58	Pierderea bruscă a vederii și diplopia	324
59	Slăbiciunea musculară și paralizia	328
60	Tremorul și tulburările de mișcare	332
61	Afazia	335
62	Tulburările de somn	337

SECȚIUNEA 4 Oftalmologie și otolaringologie

63	Afecțiuni ale ochilor și tulburări de auz	343
64	Sinuzita, faringita, otita și alte infecții ale tractului respirator superior	353

SECȚIUNEA 5 Dermatologie

65	Examinarea generală a tegumentului	363
66	Afecțiuni cutanate frecvente	367

SECȚIUNEA 6 Hematologie și oncologie

67	Examinarea frotiului de sânge periferic și măduva hematogenă . . .	375
68	Afecțiunile eritrocitare	377
69	Leucocitoza și leucopenia	384
70	Afecțiuni hemoragice și trombotice	387
71	Chimioterapia în cancer	395
72	Leucemia mieloidă, mielodisplazia și sindroamele mieloproliferative	403
73	Afecțiuni maligne ale celulelor limfoide	414
74	Cancere cutanate	428
75	Cancerale capului și ale gâtului	432
76	Neoplasmul pulmonar	433
77	Cancerul mamar	441
78	Tumorile tractului gastrointestinal	447
79	Cancerul de tract genitourinar	460
80	Afecțiuni maligne ginecologice	464
81	Hiperplazia și carcinomul prostatei	469

82	Neoplasmul cu localizare primitivă necunoscută	473
83	Sindroamele paraneoplazice endocrine	477
84	Sindroame paraneoplazice neurologice	480

SECȚIUNEA 7 Bolile infecțioase

85	Diagnosticul bolilor infecțioase	485
86	Tratamentul infecțiilor bacteriene	496
87	Infecții asociate asistenței medicale	505
88	Infecții la pacienții imunocompromiși	511
89	Endocardita infecțioasă	521
90	Infecțiile intraabdominale	532
91	Bolile diareice infecțioase acute	536
92	Bolile cu transmitere sexuală și ale tractului reproducător	551
93	Infecții ale tegumentului, ale mușchilor și ale țesuturilor moi	569
94	Infecțiile pneumococice	580
95	Infecțiile stafilococice	584
96	Infecțiile streptococice/enterococice, difteria și alte infecții cauzate de <i>Corynebacterium</i> și specii înrudite	592
97	Infecții meningococice și infecții produse de <i>Listeria</i>	603
98	Infecțiile cu <i>Haemophilus</i> , <i>Bordetella</i> , <i>Moraxella</i> și microorganisme din grupul HACEK	608
99	Boli produse de bacterii enterice Gram-negative, <i>Pseudomonas</i> și <i>Legionella</i>	615
100	Infecții cauzate de diverși bacilli Gram-negativi	627
101	Infecțiile cu germeni anaerobi	635
102	Nocardioza și actinomicoza	644
103	Tuberculoza și alte infecții micobacteriene	649
104	Borelioza Lyme și alte infecții cu spirochete nonsifilitice	663
105	Boli produse de Rickettsii	670
106	Infecțiile cu <i>Mycoplasma</i>	680
107	Infecțiile cu <i>Chlamydia</i>	681
108	Infecțiile cu Herpesvirusuri	685
109	Infecțiile cu citomegalovirus și virusul Epstein-Barr	694
110	Gripa și alte infecții virale respiratorii	699
111	Rujeola, rubeola, parotidita epidemică și infecțiile	708

112	Infecțiile cu enterovirusuri	714
113	Infecții cauzate de virusuri transmise de insecte și animale	718
114	Infecția cu HIV și SIDA	728
115	Infestațiile fungice	744
116	Infestația cu <i>Pneumocystis</i>	759
117	Infestații cu protozoare	763
118	Infestațiile cu helminți și ectoparaziți	778

SECȚIUNEA 8 Cardiologie

119	Examinarea fizică a sistemului cardiovascular	795
120	Electrocardiografia	800
121	Evaluarea cardiacă prin metode	805
122	Cardiopatii congenitale la adult	811
123	Valvulopatii	815
124	Cardiomiopatii și miocardite	822
125	Afecțiunile pericardului	828
126	Hipertensiunea arterială	834
127	Sindromul metabolic	842
128	Infarctul miocardic cu supradenivelarea segmentului ST (STEMI)	844
129	Angina pectorală instabilă și infarctul miocardic fără supradenivelarea segmentului ST	855
130	Angina pectorală cronică stabilă	858
131	Bradiaritmiile	864
132	Tahiaritmiile	867
133	Insuficiența cardiacă și cordul pulmonar	879
134	Afecțiunile aortei	887
135	Bolile vasculare ale extremităților	890
136	Hipertensiunea pulmonară	895

SECȚIUNEA 9 Pulmonologie

137	Funcția respiratorie și procedurile de diagnostic pulmonar	899
138	Astmul bronșic	907
139	Boli pulmonare determinate de factorii de	911
140	Boala pulmonară obstructivă cronică	915

141	Pneumonia, bronșiectaziile și abcesul pulmonar	920
142	Tromboembolismul pulmonar și tromboza venoasă profundă	929
143	Boli pulmonare interstițiale	933
144	Afecțiuni ale pleurei și ale mediastinului	939
145	Tulburările ventilației	945
146	Apneea de somn	947

SECȚIUNEA 10 Nefrologie

147	Abordarea pacientului cu boli ale rinichilor	949
148	Insuficiența renală acută	954
149	Insuficiența renală cronică și uremia	960
150	Dializa	963
151	Transplantul renal	965
152	Bolile glomerulare	968
153	Afecțiuni renale tubulointerstițiale	978
154	Infecțiile tractului urinar și cistita interstițială	986
155	Boala renovasculară	991
156	Nefrolitiază	998
157	Obstrucția tractului urinar	1001

SECȚIUNEA 11 Gastroenterologie

158	Ulcerul peptic și afecțiuni conexe	1005
159	Boala inflamatorie intestinală	1011
160	Bolile colonului și anorectale	1016
161	Colelitiaza, colecistita și colangita	1021
162	Pancreatita	1026
163	Hepatite acute	1032
164	Hepatita cronică	1039
165	Ciroza și afecțiuni hepatice induse de alcool	1051
166	Hipertensiunea portală	1057

SECȚIUNEA 12 Alergii, imunologie clinică și reumatologie

167	Boli ale hipersensibilității de tip imediat	1061
168	Boli cu deficiențe imunitare primare	1066

169	LES, AR și alte boli de țesut conjunctiv	1070
170	Sindroame vasculitice.	1078
171	Spondilita anchilozantă.	1082
172	Artrita psoriazică	1085
173	Artrita reactivă	1087
174	Artroza	1089
175	Guta, pseudoguta și alte afecțiuni înrudite	1091
176	Alte afecțiuni musculo-scheletice.	1096
177	Sarcoidoza	1100
178	Amiloidoza	1102

SECȚIUNEA 13 Endocrinologie și metabolism

179	Afecțiunile adenohipofizei și ale hipotalamusului	1105
180	Diabetul insipid și SIADH	1113
181	Afecțiunile glandei tiroide	1116
182	Afecțiunile glandei suprarenale	1126
183	Obezitatea.	1134
184	Diabetul zaharat	1137
185	Afecțiuni ale aparatului reproducător masculin	1144
186	Afecțiuni ale sistemului reproducător feminin	1150
187	Hipercalcemia și hipocalcemia	1159
188	Osteoporoza și osteomalacia	1167
189	Hipercolesterolemia și hipertrigliceridemia	1172
190	Hemocromatoza, porfiriile și boala Wilson	1180

SECȚIUNEA 14 Neurologie

191	Examenul neurologic	1187
192	Neuroimagnostică	1197
193	Convulsiile și epilepsia	1199
194	Demența	1212
195	Boala Parkinson	1221
196	Tulburările ataxice	1227
197	Scleroza laterală amiotrofică și alte boli ale neuronului motor	1231
198	Afecțiuni ale sistemului nervos vegetativ	1235

199	Nevralgia trigeminală, paralizia Bell și alte afecțiuni ale nervilor cranieni	1243
200	Afecțiunile măduvei spinării	1251
201	Tumorile sistemului nervos	1257
202	Scleroza multiplă (SM)	1262
203	Meningita și encefalita acută	1270
204	Meningita cronică	1283
205	Afecțiuni ale sistemului nervos periferic. Sindromul Guillain-Barré (SGB)	1292
206	Miastenia gravis (MG)	1302
207	Afecțiuni musculare	1306

SECȚIUNEA 15 Tulburările psihice și abuzul de substanțe

208	Tulburările psihice	1315
209	Medicamente utilizate în psihiatrie	1324
210	Tulburări ale comportamentului alimentar	1333
211	Alcoolismul	1336
212	Abuzul de substanțe opioide	1340

SECȚIUNEA 16 Profilaxia bolilor și menținerea sănătății

213	Screeningul de rutină al bolilor	1345
214	Vaccinările și recomandări pentru călătorie	1350
215	Profilaxia bolilor cardiovasculare	1361
216	Profilaxia și detectarea precoce a cancerului	1365
217	Renunțarea la fumat	1372
218	Sănătatea femeilor	1375

SECȚIUNEA 17 Reacțiile secundare ale medicamentelor

219	Reacțiile secundare ale medicamentelor	1379
------------	--	------

SECȚIUNEA 18 Examenе de laborator

220	Examenе de laborator de importanță clinică	1393
Index		1451

COLABORATORI

EDITORI ASOCIAȚI

GERHARD P. BAUMANN

Professor of Medicine Emeritus
Division of Endocrinology, Metabolism, and Molecular Medicine
Northwestern University Feinberg School of Medicine
Chicago, Illinois

S. ANDREW JOSEPHSON

Assistant Professor of Neurology, Director, Neurohospitalist Program
University of California, San Francisco
San Francisco, California

CAROL A. LANGFORD

Director, Center for Vasculitis Care and Research
Department of Rheumatic and Immunologic Diseases
Cleveland Clinic
Cleveland, Ohio

LEONARD S. LILLY

Professor of Medicine
Harvard Medical School
Chief, Brigham and Women's/Faulkner Cardiology
Brigham and Women's Hospital
Boston, Massachusetts

DAVID B. MOUNT

Assistant Professor of Medicine
Harvard Medical School
Associate Physician, Renal Division, Brigham and Women's Hospital
Staff Physician, Renal Division, VA Boston Healthcare System
Boston, Massachusetts

EDWIN K. SILVERMAN

Associate Professor of Medicine
Chief, Channing Division of Network Medicine
Department of Medicine, Brigham and Women's Hospital
Harvard Medical School
Boston, Massachusetts

NEERAJ K. SURANA

Instructor in Pediatrics
Harvard Medical School
Assistant in Medicine
Boston Children's Hospital
Boston, Massachusetts

Numererele reprezintă capitolele scrise de fiecare colaborator.

GERHARD P. BAUMANN

1, 3, 4, 7, 8, 24, 25, 30, 32, 35, 36, 127, 179–190, 210, 213, 218, 220

ANTHONY S. FAUCI

28, 33, 48, 49, 53, 65, 66, 114, 161–178

STEPHEN L. HAUSER

6, 17–23, 54–63, 84, 191–209, 211, 212, 217

J. LARRY JAMESON

1, 3, 4, 7, 8, 24, 25, 30, 32, 35, 36, 127, 179–190, 210, 213, 218, 220

S. ANDREW JOSEPHSON

6, 17–23, 54–63, 84, 191–209, 211, 212, 217

DENNIS L. KASPER

13, 26, 29, 31, 34, 64, 85–113, 115–118, 141, 154, 214

CAROL A. LANGFORD

28, 33, 48, 49, 53, 65, 66, 114, 161–178

LEONARD S. LILLY

11, 12, 14, 37, 38, 40, 119–126, 128–136, 215

DAN L. LONGO

9, 10, 27, 43–47, 50, 51, 67–83, 158–160, 216

JOSEPH LOSCALZO

5, 11, 12, 14–16, 37–42, 52, 119–126, 128–153, 155–157, 215

DAVID B. MOUNT

42, 52, 147–153, 155–157

EDWIN K. SILVERMAN

5, 15, 16, 39, 41, 137–146

NEERAJ K. SURANA

13, 26, 29, 31, 34, 64, 85–113, 115–118, 141, 154, 214

PREFAȚĂ

Harrison's Principles of Internal Medicine (HPIM) oferă un volum cuprinzător de informații importante pentru înțelegerea aspectelor biologice și clinice ale îngrijirii de calitate a pacienților. Este în continuare principala carte de referință pentru studenți și medici. Cu un fond de cunoștințe medicale într-o rapidă dezvoltare și cu restricțiile de timp asociate cu responsabilitățile îngrijirii pacienților în contextul medical modern, nu este întotdeauna posibil să fie citite texte detaliate despre manifestările clinice, fiziopatologia, etiologia și tratamente înainte sau imediat după consultul unui pacient. Din aceste motive, printre altele, în anul 1988, editorii acestei cărți au condensat inițial fragmente ale HPIM într-o versiune de buzunar, *Manualul de medicină Harrison*. Asemenea anterioarelor șapte ediții, noua versiune a lucrării, extrasă din a 18-a ediție a HPIM, prezintă caracteristicile cheie ale diagnosticului, ale manifestărilor clinice și ale tratamentului principalelor afecțiuni care ar putea fi întâlnite în practica medicală zilnică.

Editorii pun accent pe faptul că *Manualul* nu ar trebui să înlocuiască o analiză amănunțită a problemei clinice, dar ar trebui să fie folosit ca o sursă oricând disponibilă de informații sumarizate, folositoare și bine structurate, care vor fi utile „pe loc” și vor pregăti cititorul pentru o analiză amănunțită ulterioară ca urmare a parcurgerii informațiilor complete. Manualul a avut o popularitate din ce în ce mai mare pe parcursul anilor, aceasta datorându-se, în parte, formatului extrem de folositor în stabilirea unui diagnostic inițial, descrierea rapidă a patogenezei și schițarea metodelor de gestionare a bolii în cadrul clinic care este mereu supus presiunii timpului. Formatul color sporește viteza cu care cititorul va putea localiza și folosi informațiile din capitole. Manualul a fost scris pentru a se putea realiza cu ușurință și rapiditate referințele către ediția a 18-a a HPIM unde poate fi găsit textul complet, iar editorii recomandă ca acesta – sau site-ul Harrison's online – să fie consultat cât de repede permite timpul disponibil. Asemeni edițiilor precedente, această cea mai recentă ediție a Manualului încearcă să țină pasul cu evoluția continuă și câteodată extrem de rapidă a practicilor din medicina internă. Din acest punct de vedere, fiecare capitol a fost revizuit și au fost realizate noi capitole acolo unde s-a considerat necesar. Formatul cărții a fost simplificat pentru a permite o utilizare mai rapidă a textelor abreviate, folosindu-se numeroase tabele și grafice pentru a ghida și facilita luarea deciziilor la locul de îngrijire.

Am dori să mulțumim prietenului și colegului nostru dr. Eugene Braunwald pentru multiplele contribuții și ani de sfaturi înțelepte pentru modelarea manualului și a tuturor publicațiilor din marea familie Harrison.

MULȚUMIRI

Editorii și McGraw-Hill aduc mulțumiri colectivului editorial, care, prin asistența și răbdarea acordate, a făcut posibilă apariția la timp a acestei ediții.

Din partea editorilor: Pat Duffey, Gregory K. Folkers, Julie B. McCoy, Elizabeth Robbins, Marie E. Scurti, Kristine Shontz și Stephanie Tribuna.

Din partea McGraw-Hill: James F. Shanahan, Kim J. Davis și Catherine H. Saggese.

De asemenea, editorii mulțumesc colaboratorilor edițiilor anterioare ale acestui Manual, a căror activitate a constituit baza pentru multe dintre capitolele acestei ediții: Eugene Braunwald, Joseph B. Martin, Kurt Isselbacher, Jean Wilson, Tamar F. Barlam, Daryl R. Gress, Michael Sneller, John W. Engstrom, Kenneth Tyler, Sophia Vinogradov, Dan B. Evans, Punit Chadha, Glenn Chertow și James Woodrow Weiss.

AVERTISMENT

Medicina este un domeniu aflat în permanentă schimbare. Pe măsură ce noi lucrări de cercetare și experiențe medicale practice ne măresc cunoașterea, sunt necesare modificări ale tratamentelor medicamentoase. Autorii și editorii acestei cărți au verificat toate sursele considerate a fi de încredere în efortul de a oferi informații complete și în general în conformitate cu standardele acceptate în momentul publicării. Cu toate acestea, având în vedere posibilitatea existenței erorii umane sau a modificării conceptelor științelor medicale, nici autorul, nici editorul și nicio altă parte implicată în pregătirea sau publicarea lucrării curente nu pot garanta în totalitate că toate aspectele sunt precise sau complete, și își declină orice responsabilitate pentru orice eroare ori omisiune sau pentru rezultatele obținute din folosirea informațiilor conținute de această lucrare. De aceea, cititorii sunt sfătuiți să verifice înainte de utilizare informațiile incluse în cutia fiecărui medicament pentru a fi siguri că datele conținute de lucrarea de față sunt exacte și că nu au fost realizate modificări în doza recomandată sau în contraindicațiile administrării. Aceste recomandări sunt în special importante în privința medicamentelor noi sau folosite mai puțin.

CAPITOLUL 1

Evaluarea inițială și documentele de internare pentru pacient

Pacienții sunt internați în spital atunci când: (1) se prezintă la medic cu o problemă de diagnosticare complexă care nu poate fi stabilită în siguranță sau într-un mod eficient în condițiile de cabinet; sau (2) pacienții au o problemă acută și necesită teste de diagnosticare, intervenții și tratamente. Decizia de a interna un pacient include identificarea serviciului clinic potrivit (de exemplu, medicină internă, urologie, neurologie), nivelul de îngrijire (observație, salon general, telemetrie, terapie intensivă) și a consultanților necesari. Internarea ar trebui să fie întotdeauna însoțită de o comunicare clară cu pacientul și familia sa, atât pentru obținerea de informații, cât și pentru a se explica lucrurile care sunt așteptate să aibă loc odată cu internarea în spital. Pacienții au de multe ori mai mulți medici și, în funcție de natura problemelor clinice, aceștia ar trebui să fie contactați pentru a se obține o anamneză relevantă și pentru a asista îngrijirea în timpul internării sau după. Dosarele medicale electronice permit a facilita comunicarea de informații medicale între medici, spitale și alte persoane responsabile cu îngrijirea pacienților.

Variatatea afecțiunilor îngrijite de către medicii interniști este enormă. În timpul unei singure zi de lucru dintr-un departament de medicină generală nu este chiar neîntâlnit ca un medic, în special rezidenții în timpul stagiilor, să interneze zece pacienți cu zece diagnostice diferite care afectează zece sisteme de organe diferite. Având în vedere această varietate a bolilor, este important ca abordarea oricărei noi internări să fie sistematică și consistentă.

Medicii sunt deseori îngrijorați că fac erori de delegare. Exemple de acest fel ar include prescrierea unui antibiotic nepotrivit pentru un pacient cu pneumonie sau o greșeală de calcul al unei doze de heparină pentru un pacient cu tromboză venoasă profundă. Cu toate acestea, erorile prin omisiune sunt, de asemenea, comune și pot avea ca rezultat pacienți cărora le sunt refuzate intervenții care ar putea să le salveze viața. Între exemplele simple putem include: a nu verifica o analiză a lipidelor pentru un pacient cu boală cardiacă coronariană, a nu prescrie un inhibitor al enzimei de conversie a angiotensinei (ECA) unui diabetic cu albuminurie sau a uita să administram calciu, vitamina D și un bifosfat oral unui pacient cu fractură de șold osteoporotică.

Medicina în cazul pacientului spitalizat se concentrează în mod normal pe diagnosticarea și tratamentul problemelor medicale acute. Cu toate acestea, majoritatea pacienților au mai multe probleme medicale care afectează diferite sisteme de organe, și este la fel de important în prevenirea complicațiilor nosocomiale. Prevenirea complicațiilor frecvente din spitale, cum ar fi tromboza venoasă profundă, ulcerul peptic, infecții de cateter, căderile, delirul și ulcerele de presiune reprezintă un aspect important al îngrijirii tuturor pacienților din secția de medicină internă.

O abordare consecventă a procesului de admitere în spital a pacientului ajută la asigurarea unei fișe de internare clare și comprehensive care poate fi scrisă și implementată într-o manieră potrivită. Sunt mai multe metode mnemotehnice care pot fi folosite ca memento-uri utile când scrieți fișele de internare. O listă <http://www.all.ro/carte/harrison-manual-de-medicina.html>

sugerată pentru fișele de internare este prezentată mai jos și include mai multe intervenții menite să prevină cele mai frecvente complicații nosocomiale. Atunci când sunt proiectate să prezinte prompt seturi structurate de fișe de internare, sistemele informatice pot fi de asemenea de ajutor. Cu toate acestea, ele nu ar trebui să fie folosite în detrimentul fișelor de internare potrivite pentru fiecare pacient.

Metodă mnemotehnică pentru fișă: ADMIT VITALS AND PHYSICAL EXAM

- Admitere la: serviciul (Medicină internă, Oncologie, Terapie intensivă); menționați starea (acută sau observare).
- Diagnostic: enunțați diagnosticul în lucru care determină nevoia spitalizării curente.
- MD (Dr.): numele medicului de gardă, al rezidentului, al studentului, al doctorului care se ocupă de îngrijirea primară și al consultanților.
- Izolare: enunțați nevoia de izolare respiratorie sau de contact și motivul pentru aceasta.
- Telemetrie: indicații pentru telemetrie și parametrii pentru monitorizare.
- Semnele vitale (VS-*vital signs*): frecvența VS, specificați și necesitatea puls-oximetriei și VS ortostatice.
- Acces i.v. și soluția i.v. sau TPN (vezi [Cap. 2](#)).
- Terapeuți: necesitatea terapiei respiratorii, a vorbirii, fizică și/sau ocupațională.
- Alergii: specificați și tipul de reacție adversă.
- Laborator (analize): hemoleucogramă, chimia sângelui, teste de coagulare, grupa sangvină, teste speciale.
- Studii imagistice: CT (cereți și cu contrast), ecografiile, angiograme, endoscopii etc.
- Activitate: instrucțiuni de ambulator/gestionare a greutateii, precauții și rețineri cu privire la căderi/convulsii.
- Ordine de îngrijire: chemați un intern dacă (xyz), de asemenea cereți I/O, cântărire zilnică și glicemie.
- Dieta: include ordine de NPO și hrănirea pe sondă. Enunțați dacă doriți reluarea dietei după realizarea testelor.
- Prevenirea ulcerului peptic: inhibitor al pompei de proton sau misoprostol pentru pacienții cu risc ridicat de apariție.
- Heparină sau altă modalitate (warfarină, încălzări de compresie) pentru profilaxia TVP.
- (*Yank*) Îndepărtați toate sondele Foley și liniile centrale neesențiale pentru a preveni infecțiile iatrogenice.
- (*Skin care*) Îngrijirea pielii: preveniți durerile provocate de presiunea pe călcâie prin folosirea protecțiilor de călcâie, a saltelelor cu aer și îngrijirea rănilor.
- Încurajarea spirometriei: preveniți atelectazia și pneumonia nosocomială.
- Calciu, vitamină D și bifosfonați în cazul folosirii corticosteroizilor, al fracturilor de os sau al osteoporozei.
- Aspirină și inhibitori ECA. Folosiți pentru aproape toți pacienții cu boală coronariană sau diabet zaharat.
- Lipide: evaluați și tratați toți pacienții cardiaci și vasculari pentru hiperlipidemie.
- ECG: pentru aproape toți pacienții cu vârsta > 50 de ani în momentul internării.
- Radiografii: radiografie toracică, abdominală, evaluați liniile centrale și tubul endotraheal.
- (*Advance directives*) Dorițele de îngrijire: cod complet sau DNR (ordin de interzicere a resuscitării); menționați dacă se anulează pentru anumite proceduri.
- Medicații: fiți foarte clar în privința administrării medicației.